

KROJ (26) *sb m*

krój (4), kroj (4); -ó- *KochFrag*; -ó- : -o- *Mącz* (3 : 4). ◇ kroj-.

sg N krój (12). ◇ *G* kroju (2). ◇ *A* krój (3). ◇ *I* krojem (6); -em (3), -(e)m (3). ◇ *pl N* kroje (2).

◇ *G* kroj(o)w (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Część pługa (14) :

a. *Ostrze krojące ziemię pionowo; culter, dens aratri, dens vomeris Cn* (2) :

Szereg: »kroj, lemiesz« (2): Skänderbeg [...] połał mu theż wdary kroy/ lemież/ rádlicę/ rofkazawły do niego áby przyfzedł ná oyczyznę orác roley iáko moy chłop. *BielKron* 256; *KochFrag* 28.

b. *Ostrze krojące ziemię pionowo lub poziomo; obydwá ostrza; vomer BartBydg, Mącz, Cn; burris, culter BartBydg; bura, rulla Mącz* (11) : *BartBydg* 20b, 38b, 173; *Rulla* Płużne żelázne naczynie/ do ochędożenia kroyu oraczóm należące *Mącz* 360a, 28b, 450d, 507c.

Wyrażenie: »kroj płużny, u pługa« (3 : 1): *Rallum, instrumentum quo vomeres radendo purgantur, Naczynie/ króy płużny oskrobuyące/ czyściące. Mącz* 345b, 81d, 82a, 507c.

c. *Uchwyt pługa, czepigi* (1) : *Burris. Pflugfterczen. Kroy. Mymer*¹ 16.

2. *Sposób skrojenia materiału i uszycia odzieży; fason, forma, kształt odzieży* (11) : *LudWieś* A4; *Mącz* 1c; *BielSat* C4; *A* by dziefięc kroioiw ná káždy tydzień wymyflil tedy káždy chwałá. *RejZwierc* 58.

Isg w funkcji okolicznika lub przydawki okolicznikowej (5): *Dalmaticus* który fie sławáckiem kroyem noši. *Mącz* 77b, 149a; *Sukienká* proftym kroiem záváwze nacudnieyfa *ZbylPrzyg* B4, A2v, B2.

W charakterystycznych połączeniach: *kroj dziwny, mały, nietrafny, prosty* (2), *słowacki, żołnierski*.

Przen: *Sposób, wzór w ogóle (w rymach)* (2) : *Kładźcie háńbę ná bogi/ tym nieflufznym boiem/ Iáka ofiárá/ takim fczęścié będzie kroiem Gréckim okrętóm GórnTroas* 66; *Wlzytko to íprofna chytrość y Lišie zawoie: Przymioty nie včziwe/ Iudařzowe kroie. KlonWor* 59.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (1) : *Praecitatorium, croy BartBydg* 121.